

Lemmer noord, woningbouw

Nader Onderzoek Muizen

JM ecologie b.v., 2023

Nader Onderzoek muizen Lemmer noord, woningbouw

Muizenonderzoek in het kader van de soortenbescherming uit de Wet
natuurbescherming (Wnb)

Rapportnummer

R23.045

Status

1.0 (definitief)

Datum

27-03-2023

Opdrachtgever

De Kompanjon BV
Burgemeester Wuiteweg 35
9203 KA Drachten

Auteur

[REDACTED]

Controle

[REDACTED]

Voorpagina

Sloot binnen het plangebied

Te citeren als

[REDACTED] 2023. Nader Onderzoek muizen Lemmer noord, woningbouw; muizenonderzoek in het kader van de soortenbescherming uit de Wet natuurbescherming (Wnb). Rapport R23.045 JM ecologie b.v., Gorredijk.

JM ecologie b.v.

Leitswei 12
8401 CL Gorredijk

Inhoud

1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Ligging	2
2	Nader onderzoek	3
2.1	Methode	3
2.2	Resultaten	3
3	Conclusie	5
	Geraadpleegde bronnen	6

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In opdracht van De Kompanjon BV, heeft ecologisch adviesbureau JM ecologie b.v. in juli 2022 een QuickScan uitgevoerd aan een perceel langs de Wielewei te Lemmer, gemeente De Fryske Marren, provincie Friesland. De opdrachtgever is voornemens om op dit perceel woningbouw te realiseren. Uit de QuickScan is gebleken dat de voorgenomen ingreep mogelijk negatieve effecten heeft op de waterspitsmuis, Noordse woelmuis en grote modderkruiper.

In opdracht van De Kompanjon BV heeft JM ecologie b.v. in maart 2023 een nader onderzoek naar de aan- dan wel afwezigheid van de waterspitsmuis en Noordse woelmuis opgestart. Dit document beschrijft de bevindingen van het nader onderzoek naar de waterspitsmuis en Noordse woelmuis. Het onderzoek naar de grote modderkruiper wordt in een losstaande rapportage beschreven.

1.2 Ligging

Het plangebied is gelegen ten noorden van de Wielewei in Lemmer. Lemmer is gelegen in het zuidwesten van Friesland. Ten zuiden liggen de woonwijken van Lemmer met verschillende watergangen. Ten westen van het plangebied ligt een natuurgebied met vogelkijkplaats en het meer de Groote Brekken.

Het plangebied zelf betreft aan agrarisch perceel tussen de Wielewei en de Tramdyk in het noorden van Lemmer. Aan de noordzijde van het plangebied zijn de percelen ingezaaid met vezelhennepe. De zuid- en oostzijde van het plangebied is voornamelijk begroeid met hoge grassen en kruiden. Tussen de percelen liggen enkele watergangen, waarvan sommige droog lagen en enkele vol water stonden. De oevers waren begroeid met riet. Ten noordwesten van het plangebied ligt een waterzuiveringsinstallatie, waar omheen een bomenrij aanwezig is en afgeschermd is met een hek.

Afbeelding 1.1. Begrenzing van het plangebied in Lemmer (rood kader) (bron achtergrond: Esri).

2 Nader onderzoek

2.1 Methode

Het onderzoek naar de waterspitsmuis en Noordse woelmuis wordt uitgevoerd op basis van de algemeen geaccepteerde standaard, zoals deze gebruikt wordt binnen het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdierverseniging. Bij deze methode wordt gebruik gemaakt van Longworth of Heslinga lifetraps. Dit zijn vallen waarin de muizen levend worden gevangen. Na behandeling worden de muizen direct weer losgelaten op de plek waar ze zijn gevangen.

Er wordt gewerkt met raaien van standaard 20 vallen. De vallen worden in paren geplaatst in het plangebied. Tussen twee afzonderlijke vallen zit maximaal vijf meter, tussen twee vallenparen 10 tot 20 meter. De vallen worden, twee dagen voordat het daadwerkelijke vangen plaatsvindt, in het veld gezet met voer (gemengd graan, wortel en appel en meelwormen) en hooi, zonder dat de vallen dicht kunnen vallen (het zogenaamde pre-baiten). Hiermee wordt de vangkans vergroot.

Na het pre-baiten worden de vallen in de ochtend van de derde dag op scherp gezet. Vervolgens worden alle vallen twaalf maal gecontroleerd: 's ochtends rond 7:00, 's middags rond 15:00 en 's avonds rond 23:00. Bij elke monitoringsronde worden de vallen op exact dezelfde plek teruggelegd.

Om de populatiegrootte van de muizen in te schatten wordt gebruik gemaakt van de CMR-methode (Capture, Mark, Recapture), waarbij gevangen dieren worden gemerkt. Hierdoor kunnen ze bij een tweede vangst direct als hervangst herkend worden. Vervolgens kan in de loop van het onderzoek aan de hand van de verhouding tussen het aantal terugvangsten en dieren die eenmalig zijn gevangen, een populatieschatting worden gemaakt. De muizen worden gemerkt door een klein deel van de vacht weg te knippen (tot op de ondervacht, zodat geen huid zichtbaar wordt) of door dieren te markeren met een stip op de kop.

2.2 Resultaten

Veldbezoek pre-baiten

Op 17 maart 2023 is een veldbezoek uitgevoerd door ecooloog [REDACTED] van JM ecologie. Het doel van het bezoek was het uitzetten van life-traps ten behoeve van het pre-baiten. Bij aankomst werd echter duidelijk dat op dat moment het merendeel van het plangebied geen geschikt habitat voor de waterspitsmuis en/of Noordse woelmuis bevat. Door eerder uitgevoerd regulier beheer waren de bijna alle sloten binnen het plangebied volledig geschoond en was er geen oevervegetatie aanwezig, waardoor onvoldoende dekking voor de eerder te verwachten soorten aanwezig is.

Het gehele plangebied is gecontroleerd op de aanwezigheid van potentieel geschikt habitat voor de waterspitsmuis en Noordse woelmuis. In de zuidoosthoek van het plangebied is één sloot met zeer matig geschikt habitat voor de waterspitsmuis aangetroffen en geen geschikt habitat voor de Noordse woelmuis. Bij deze sloot is, in afwachting van een nadere beoordeling van de wijze van beheer van het plangebied, één raai neergezet ten behoeve van het pre-baiten.

Afbeelding 2.1. Impressie van de sloten in het plangebied.

Afbeelding 2.2. De enige aangetroffen sloot met matig geschikt habitat voor de waterspitsmuis.

Nadere analyse beheer

Op basis van beschikbaar beeldmateriaal, de eerder uitgevoerde QuickScan en communicatie met lokale bewoners is een nadere analyse van het beheer van het gebied uitgevoerd. Het reguliere beheer van het plangebied heeft tot gevolg dat het plangebied slechts een aantal weken per jaar geschikt habitat voor de waterspitsmuis en Noordse woelmuis bevat. Dit betreft een te korte periode om regulier levensvatbaar habitat voor de waterspitsmuis en Noordse woelmuis te betreffen. Op basis van deze aanvullende informatie kan de aanwezigheid van de waterspitsmuis en Noordse woelmuis daarmee alsnog worden uitgesloten. Effecten op beide soorten door het planvoornemen zijn daarmee uit te sluiten.

Veldbezoek ophalen muizen vallen

Op basis van het vastgestelde reguliere beheer is het plangebied ongeschikt bevonden voor de waterspitsmuis en Noordse woelmuis. De aangetroffen matig geschikte sloot betreft een te klein en suboptimaal stuk habitat om verblijfplaatsen van de soorten redelijkerwijs te kunnen verwachten. Het nader onderzoek naar deze soorten is derhalve gestaakt en de life-traps zijn op 21 maart 2023 opgehaald.

3 Conclusie

In opdracht van De Kompanjon BV, heeft ecologisch adviesbureau JM ecologie b.v. in juli 2022 een QuickScan uitgevoerd aan een perceel langs de Wielewei te Lemmer, gemeente De Fryske Marren, provincie Friesland. De opdrachtgever is voornemens om op dit perceel woningbouw te realiseren. Uit de QuickScan is gebleken dat de voorgenomen ingreep mogelijk negatieve effecten heeft op de waterspitsmuis, Noordse woelmuis en grote modderkruiper.

In opdracht van De Kompanjon BV heeft JM ecologie b.v. in maart 2023 een nader onderzoek naar de aan- dan wel afwezigheid van de waterspitsmuis en Noordse woelmuis opgestart. Gedurende het eerste veldbezoek is vastgesteld dat door recent beheer geen geschikt habitat voor de waterspitsmuis en Noordse woelmuis aanwezig is binnen het plangebied. Naar aanleiding hiervan is een nadere analyse van het beheer van het plangebied uitgevoerd. Hieruit is gebleken dat het plangebied jaarlijks slechts voor een zeer beperkte periode geschikt habitat voor de soorten bevat. Het plangebied is daarmee ongeschikt bevonden voor de waterspitsmuis en Noordse woelmuis waardoor de noodzaak van het uitvoeren van het nadere onderzoek is komen te vervallen. Er zijn geen verdere vervolgstappen benodigd voor de waterspitsmuis en/of Noordse woelmuis in het kader van de Wet natuurbescherming

Gorredijk, maart 2023
JM ecologie b.v.

Geraadpleegde bronnen

- Koelman, R.M., 2007. Handleiding inventarisatie noordse woelmuis m.b.v. inloopvallen. Zoogdiervereniging, Arnhem.
- BIJ12, 2017. Kennisdocumenten Soorten – Natuurbescherming.
- Bos, C. 2022. QuickScan Lemmer noord, woningbouw; Ecologische beoordeling in het kader van de Wet natuurbescherming. Rapport R22.079, JM ecologie b.v., Gorredijk.